

Preek 12 juli 2026

Bij het lezen van het evangelie van vandaag vroeg ik me af of de boer zo dom was dat hij het zaad op de verkeerde plekken liet vallen: vlak bij de weg, op rotsachtige grond en tussen de struiken. Op zulke plekken is het immers onmogelijk voor zaad om goed te groeien en vrucht te dragen.

Ik heb me geprobeerd in het onderwerp te verdiepen om te begrijpen waarom Jezus de gelijkenis gebruikte van een zaaier die zaad op een akker uitstrooide. Uiteindelijk vond ik het antwoord op de vraag hoe de boeren in de tijd van Jezus zaaiden. Het landbouwsysteem van die tijd was nog heel eenvoudig; boeren zaaiden door het zaad breed uit te strooien. Door deze werkwijze zou een deel van het zaad vlakbij de weg, op rotsachtige grond of tussen de struiken kunnen terechtkomen.

Deze gelijkenis gaat echter niet in op de vraag of de zaaier het zaad opzettelijk of onopzettelijk op de verkeerde plek heeft gezaaid. De gelijkenis legt de nadruk op Gods aanbod van redding – dat kosteloos wordt gedaan – en op de reactie van de mensen op dat vrije aanbod. Gods Woord wordt in het hart van ieder mens gezaaid, en ieder individu krijgt de vrijheid om het te ontvangen.

Jezus vergelijkt het hart van mensen met een weg, rotsachtige grond, grond vol doornen en vruchtbare aarde. Vervolgens legt Hij uit wat de vier plaatsen zijn waar het zaad terechtkomt. Zaad dat op het pad valt, staat symbool voor mensen die Gods woord wel horen maar niet begrijpen; de duivel komt en rooft het zaad weg, net zoals vogels het zaad opeten dat op een pad is gevallen.

Jezus spreekt ook over zaad dat op rotsachtige grond valt. Het ontkiemt snel door de dunne laag aarde, maar verschroeit in de brandende zon. Dit beeldt mensen uit die het woord met vreugde ontvangen maar geen diepe wortels hebben, en die direct afhaken zodra ze met tegenspoed of vervolging te maken krijgen.

Daarnaast zijn er zaden die tussen de struiken vallen. Deze zaden groeien op naast de struiken, maar brengen geen vrucht voort omdat ze door de struiken worden verstikt. Dit beeldt mensen uit die het woord horen, maar bij wie het woord geen vrucht draagt doordat ze worden verstikt door de zorgen van de wereld en de verleiding van de rijkdom. Andere zaden vallen op vruchtbare grond en leveren een rijke oogst op. Dit staat symbool voor hen die het woord horen, begrijpen en in de praktijk brengen, en daardoor een overvloedige oogst voortbrengen.

Jezus gebruikte de bodem als metafoor voor de gesteldheid van het hart van mensen. De kern van de zaak ligt niet bij het zaad (het Woord) dat wordt gezaaid, want dat zaad bezit dezelfde goddelijke kracht. Het gaat erom hoe de gesteldheid van de 'bodem' – oftewel het hart van mensen – dat zaad ontvangt en voedt.

Een hart dat Gods woord ontvangt, begrijpt en in de praktijk brengt, zal vrucht dragen. De vraag is: behoren wij tot het zaad dat op vruchtbare grond is gevallen? Wat zijn de tekenen dat we naar Gods woord luisteren, het begrijpen en in ons praktijk brengen? Ons leven, onze woorden en onze daden weerspiegelen dat we volgelingen van Christus zijn.

Deze gelijkenis is ook een uitnodiging en een oproep om een zaaier van Gods woord te worden. Door onze woorden, het getuigenis van ons leven en daden van liefde delen we de waarheid van het Evangelie met de mensen om ons heen. Dit is wel geen gemakkelijke opdracht. Maar in de eerste lezing vinden wij een bemoedigend woord. God zegt tegen ons vandaag dat het woord dat uit zijn mond komt niet vruchteloos naar Hem terugkeert maar zal doen wat Hem behaagt, en volbrengen waartoe Hij heeft gezonden. Wij bidden dat de Heilige Geest onze harten reinigt en ontvankelijk maakt voor het Woord van God, zodat onze harten vruchtbare aarde voor dat Woord worden en veel vrucht voortbrengen – namelijk liefde en vergeving jegens anderen.

Moge dezelfde Geest ons de kracht geven om in ons leven zaaiers van Gods woord te zijn, zodat ons leven tot zegen voor anderen kan zijn.

Pastor Simon Taa o.carm.